

Maturitní zkouška z anglického jazyka

Maturitní zkouška z anglického jazyka se skládá dvou částí – z písemné a ústní. Student musí úspěšně složit obě části na úrovni B2 dle Společného evropského referenčního rámce (CEFR).

Co znamená úroveň B2? Mluvčí dokáže použít jazyk nejen pro běžná každodenní témata, ale vyjadřovat a rozvíjet i složité abstraktní myšlenky, diskutovat a argumentovat. Dokáže vždy pohotově reagovat. Jeho/její slovní zásoba je bohatá a složitá, správně používá složitější gramatické struktury, souvětí, spojovací výrazy a odpovídající slovní zásobu. V písemném projevu je schopen/schopna napsat akademické eseje, formální dopisy (žádost o zaměstnání, motivační dopis na univerzitu), zprávy, ale i tvůrčí texty. Běžně čte odborné texty i krásnou literaturu v angličtině, sleduje filmy v originále atd, i když někdy potřebuje pomoc (vyhledávání slovíček). Tato úroveň je dostačující na studium řady vysokoškolských oborů na evropských univerzitách a umožňuje kvalitní a efektivní komunikaci v pracovním prostředí. V dřívější klasifikaci by B2 odpovídala úrovni „pokročilý“.

Přehled úrovní s vysvětlením pro veřejnost

CEFR	Dřívější označení	Mluvení	Psaní	Porozumění (čtení a poslech)
A1	začátečník	Pozdravy, krátké věty a otázky	Krátké texty jako krátká zpráva či pohlednice	Nápisy, reklamy, instrukce, jednoduché dialogy; mimo rámec své dovednosti nerozumí
A2	pokročilý začátečník	Běžná témata v každodenním životě, jednoduché dialogy a věty	Krátké emaily, zprávy apod.	Návod k použití, jídelní lístek, krátký text z učebnice, zjednodušená četba; mimo rámec své dovednosti rozumí s potížemi
B1	Středně pokročilý – zlomová úroveň/samostatný uživatel Cambridge Preliminary	Plynulá konverzace na každodenní témata, rozvitější věty, popis zájmů, zážitků i cílů, dokáže použít jazyk v běžném životě	Formální a neformální jazyk. Vyprávění, email, dopis	Články v novinách, návody, filmy v originále s podpůrnými titulky; mimo rámec své dovednosti má vytvořené strategie, jak porozumět

				základnímu významu
B2	pokročilý Cambridge First	Široká škála témat, abstraktní a složité myšlenky, komplikované struktury i slovní zásoba	Eseje, oficiální dokumenty, akademické psaní	Odborné texty, technický jazyk, komplexnější články
C1	velmi pokročilý Cambridge Advanced	Složité témata, spontánní mluva a reakce, zapojování se do diskusí	Složité texty: odborné články, výzkumné zprávy; psaní je přesné a detailní	Akademické a odborné texty, krásná literatura, rozumí většině rodilých mluvčích i nahrávek
C2	plně profesionální/úroveň rodilých mluvčích Cambridge Proficiency	Na úrovni rodilého mluvčího – rozlišuje nuance	Jakýkoli styl včetně kreativního psaní	Všechny typy textů psaných i mluvených bez obtíží, jako rodilý mluvčí

Písemná maturitní zkouška

Písemná maturitní práce z anglického jazyka se koná za přísných podmínek a za dozoru zadavatele. Trvá 90 minut, během nichž maturant zpracuje zadané téma v požadovaném slohovém útvaru. Výsledek má váhu 40%. Práce se hodnotí dle přesné škály schválené Předmětovou komisí cizí jazyky, která je v tom roce platná pro všechny cizí jazyky.

Slohové útvary:

Description – líčení či popis

V tomto slohovém útvaru se klade důraz na atributy a adjektiva, popisy, slovesa, která pomáhají vytvořit obraz. V textu musí být jasná struktura (odstavce) a postup od základní informace po detailní popis. Jazyk je poloformální. Popisu či líčení je nutné dát originální název. Líčení v angličtině najdeme také pod termínem „descriptive essay“. Zde je příklad útvaru DESCRIPTION.

Narrative – vyprávění

Ve vyprávění se soustředíme na správné použití minulých časů a také logický sled událostí. V textu je možné použít přímou řeč, kde musí být ale použita správná interpunkce. Jazyk je poloformální. Vyprávění je nutné dát originální název. Zde je příklad NARRATIVE.

Article – článek

Typickým úkolem na úrovni B2 je napsat článek do školního časopisu či na webovou stránku. Vzhledem tomu, že nejde o odborný článek, jazyk je poloformální. Článek je nutné dát originální název. Zde je příklad útvaru ARTICLE.

Review – recenze

Recenze je specifickým typem článku, který informuje o události, filmu, knize, restauraci apod. a na konci dává autor osobní hodnocení a doporučení. Podobně jako u článku je jazyk poloformální. Recenzi je nutné dát originální název.

For and against essay – esej pro a proti

Tento typ eseje objektivně předkládá dva protichůdné názory, polemizuje a pak dochází k názoru. Svým objektivním jazykem a stylem se nejvíce blíží akademické eseji. Autor dochází k závěru objektivním zvážení dvou stran (pluses and minuses/advantages and disadvantages). Jazykově se používá formální jazyk, trpný rod, 'we' ve významu „my, lidé“ obecně.

Opinion essay – názorová esej

V této eseji, jak název napovídá, je naopak žádoucí svůj názor vyjádřit hned na začátku. Autor často hned v prvním odstavci vysloví svůj názor a pak v dalších odstavcích předloží podpůrné argumenty, kterými se snaží čtenáře o svém stanovisku přesvědčit. Zatímco ve for and against essay nemají výrazy „in my view“ nebo „in my opinion“ co dělat, v názorové eseji se objevují často. Přesto je jazyk podobně objektivní a formální s obdobnými atributy jako u předchozí eseje.

TIPY NA PÍSEMNOU MATURITNÍ ZKOUŠKU

- Předtím, než začnete psát, přečtěte si pořádně zadání a dodržte ho přesně
- Pište psacím písmem nebo tiskacím (ne hůlkovým!) s rozlišením velkých a malých písmen
- Dělejte odstavce – jedna myšlenka = jeden odstavec
- Již v prvním odstavci by měl čtenář vědět, o čem text bude
- Spojte jednotlivé části spojovacími výrazy, které zajistí návaznost textu
- Dejte si dostatek času na kontrolu pravopisu a gramatiky
- Americká angličtina je přípustná, ale je nutné ji používat konzistentně v celém textu

Na co se opravující zaměřují?

- Dodržení zadání včetně délky textu a slohového útvaru
- Interpunkci – pravidla v angličtině se liší od pravidel češtiny. Pozor nejen na čárky, ale i na odlišné uvozovky!
- Psaní velkých písmen – zejména v psaní názvu dělávají studenti chybu, ale také ve slovech jako „english“ nebo „i“, o čemž mívají vaši angličtináři noční můry
- Shoda podmětu s přísudkem a časy
- Prostředky textové návaznosti a organizace textu
- Srozumitelnost textu - sdělení

- Estetické a literární kvality slohu
- Každá slohová práce je vždy opravována nejméně dvěma učiteli

ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKA

Ústní maturitní zkouška z anglického jazyka se spolu s ostatními předměty koná v květnu. Jsou předem zadány okruhy a k maturitě jsou k dispozici pracovní listy s jednoduchou osnovou. Během patnáctiminutové přípravy si kandidát také přichystá interpretaci citátu a srovnávání dvou obrázků k danému tématu (dle cambridgských B2 zkoušek). Okruhy jsou velmi obecně zadané a vycházejí ze všeobecných znalostí získaných na gymnáziu (geografie, historie, základy společenských věd, literatura, dějiny umění, přírodovědné předměty). Není tedy potřeba se učit nějaké nové znalosti – stačí to, co kandidáti umějí z ostatních předmětů. Zkouška je hodnocena podle předem daných kritérií schválených sekci angličtiny Předmětové komise cizích jazyků.

Od kandidátů se očekává:

- Schopnost zorganizovat si myšlenky a prezentovat je koherentním způsobem
- Schopnost pohotově reagovat na dotazy zkoušejících
- Jazyková úroveň B2 nebo vyšší
- Splnění zadání